

Fiat Panda 1.3 Multijet diesel

Det har sålts i över en miljon sedan bilen introducerades 2003, den utsågs till Årets Bil i Europa 2004 och den är fortsatt Europas bästsäljare i minsta storleksklassen. I Sverige har det inte gått lika bra för Fiat Panda, delvis på grund av en svag försäljarstruktur och ett oförtjänt dåligt rykte för märket.

Fiat försöker bättra på statistiken genom att miljöanpassa Pandan. Det lilla formatet och fokuseringen på att vara praktisk snarare än sportig lägger en bra grund, och nu finns en dieselversion som klarar miljöbilsdefinition och därmed får statliga förmåner som tänks locka konsumenter till handeln.

1.3-liters Multijet-dieseln är samma som finns i Golf/Focus-stora Grande Punto, och är närmast överdimensionerad för lilla, lätta Panda. 70 hästar räcker utmärkt, även om de sista hästarna först dyker upp vid 4 000 varv, medan maximala vridmomentet kommer redan vid 1 400 varv. Genomsnittsförbrukningen anges till 4,3 liter per 100 kilometer, med koldioxidutsläpp på 114 gram per kilometer. Därmed klarar Pandan med viss marginal miljöbilsgränsen på 120 gram, vilket ger 10 000 kronor åter från standardpriset på 134 500 kronor. Den som köper Panda diesel innan årsskiftet får dessutom 6 000 kronor i skatterabatt fördelat på tre år, eftersom partikelfilter är standard. "Jämförpriset" blir då 118 500 kronor, vilket fortsatt är nästan 30 000 kronor mer än vad Fiat tar för den bensindrivna Pandan i basversion. En så stor prisskillnad hämtas aldrig in i form av lägre bränslekostnader och högre andrahandsvärde, särskilt som dieseln har drygt 1 000 kronor högre fordonsskatt per år.

Bensinpandan är och förblir billigare, men den är tio hästar klenare, något långsammare och får inga miljöbilsförmåner eftersom utsläppen på 133 gram per kilometer är närmast pinsamt höga för en så liten bil och klart över gränsen för miljöbilsdefinitionen.

Fiat påstår att "Panda är en mycket säker småbil". Det är ren lögn. Panda fick tre svaga stjärnor i Euro-NCAP:s krocktest. Det är oacceptabelt dåligt och betyder att bilen är utesluten från Gröna Bilisters Miljöbästa Bil. Också den aktiva säkerheten är tveksam, eftersom bara diesel-Pandan har antisladdsystem som standard, det kostar 5 500 kronor extra för bensinaren och kan obegripligt nog inte alls fås för den fyrhjulsdrivna versionen. Dubbla krockkuddar fram är allt som är standard, den som vill ha sidokrockkuddar och sidokrockgardiner får betala 3 500 kronor extra. I bensin-Pandan är det ännu värre; inte ens krockkudde på passagerarplats är standard, utan ingår i ett märkligt "komfortpaket" med bl.a. svarta takbågar och cd-spelare för 8 900 kronor.

Ursprungliga Fiat Panda hade inte en enda pryl i onödan, men fiffiga lösningar i massor. Till exempel kunde baksätet förvandlas till en vagg och en sopkorg kunde skjutas mellan de som satt i framsätet. Men i takt med att andra bilar blivit fiffigare, har Panda blivit allt mindre listig. Här finns inga smarta fack att lägga prylar i, inte ens på baksidan av framsätena. Baksätet är fällbart, men inte delbart eller skjutbart – det kostar 2 500 kronor extra och kan inte kombi-

neras med att ha nackskydd och trepunktsbälten på alla platser (vilket i sin tur kostar 800 kronor extra). Den förra Pandan var så oöm att man kunde spola av den invändigt med trädgårds-slangen, den nya är inredd med käcka färger som är smutsiga första gången ungarna åkt med.

Svenska Fiat bör visa att de tar säkerhet på allvar genom att sluta sälja Panda, eller åtminstone standardutrusta den med den säkerhetsutrustning som i någon mån kan väga upp att bilens konstruktion är alltför svag och osäkert. Till dess bör ingen köpa den, och lagom tills de värsta problemen i bästa fall är fixade, kommer Fiat med ett bättre erbjudande. Nya Fiat 500 – Årets Bil 2008 – är lika liten, men mycket säkrare, med fem stjärnor i Euro-NCAP. Den är retrosnygg, men med nya praktiska lösningar. Med dieselmotorn och en ny bensinmotor klassas den som miljöbil, med alla förmåner det innebär. Kommer till Sverige nästa höst, Fiat tar beställningar nu.

Mattias Goldmann